Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/1109

23.5.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/1109

(2024. gada 10. aprīlis),

ar ko paredz noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1139 piemērošanai attiecībā uz kompetentajām iestādēm noteiktajām prasībām un šo iestāžu administratīvajām procedūrām sertificētu bezpilota gaisa kuģu sistēmu lidojumderīguma uzturēšanas sertifikācijai, uzraudzībai un izpildes panākšanai un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2023/203

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 62. panta 14. un 15. punkta a), b) un c) apakšpunktu un 72. panta 5. punktu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 58. panta 1. punktu detalizētas lidojumderīguma uzturēšanas prasības sertificētām bezpilota gaisa kuģu sistēmām (*UAS*), kuras ekspluatē "specifisko" operāciju kategorijā un attiecībā uz kurām ir jāsaņem lidojumderīguma sertifikāts, un to sastāvdaļām, kā arī organizācijām un personālam, kas iesaistīts attiecīgajās darbībās, ir noteiktas Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2024/1107 ([2]).

(2) Lai nodrošinātu minēto detalizēto lidojumderīguma uzturēšanas prasību vienādu piemērošanu, būtu jāparedz noteikumi un procedūras, kas kompetentajām iestādēm jāpiemēro, lai novērtētu atbilstību minētajām prasībām. Minētajiem noteikumiem un procedūrām būtu jāatspoguļo prasības kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par pilotējamu gaisa kuģu lidojumderīguma uzturēšanu, un tās ir noteiktas Komisijas Regulā (ES) Nr. 1321/2014 ([3]), bet vienlaikus pielāgotas īpašajam *UAS* regulējumam.

(3) Turklāt, lai pārvaldītu ar informācijas drošības apdraudējumiem saistītos drošības riskus, kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par sertificētu bezpilota gaisa kuģu un to sastāvdaļu lidojumderīguma uzturēšanu, ir jāpiemēro Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2023/203 ([4]) noteiktās prasības attiecībā uz tādu informācijas drošības risku pārvaldību, kuri spēj ietekmēt aviācijas drošumu. Tāpēc Īstenošanas regula (ES) 2023/203 būtu jāgroza, lai iekļautu tās darbības jomā arī minētās kompetentās iestādes.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/1107 (2024. gada 13. marts), kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139, nosakot sīki izstrādātus noteikumus par sertificētu bezpilota gaisakuģu sistēmu un to sastāvdaļu lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L, 2024/1107, 17.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

([3]) Komisijas Regula (ES) Nr. 1321/2014 (2014. gada 26. novembris) par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L 362, 17.12.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj).

([4]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/203 (2022. gada 27. oktobris), ar ko paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1139 piemērošanas noteikumus saistībā ar prasībām, kas attiecas uz tādu informācijas drošības risku pārvaldību, kuri spēj ietekmēt aviācijas drošumu, un kas noteiktas organizācijām, uz kurām attiecas Komisijas Regulas (ES) Nr. 1321/2014, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 1178/2011, (ES) 2015/340, Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 un (ES) 2021/664, un kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012, (ES) Nr. 1321/2014, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 1178/2011, (ES) 2015/340 un (ES) Nr. 139/2014, Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 un (ES) 2021/664, un ar ko groza Komisijas Regulas (ES) Nr. 1178/2011, (ES) Nr. 748/2012, (ES) Nr. 965/2012, (ES) Nr. 139/2014, (ES) Nr. 1321/2014, (ES) 2015/340 un Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/373 un (ES) 2021/664 (OV L 31, 2.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

(4) Būtu jādod kompetentajām iestādēm pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu atbilstību jaunajiem noteikumiem un procedūrām, ko izmanto, lai novērtētu sertificētu *UAS* atbilstību detalizētajām lidojumderīguma uzturēšanas prasībām, tāpēc šī regula būtu jāpiemēro no 2025. gada 1. maija. Tomēr to prasību piemērošana, kas attiecas uz tādu informācijas drošības risku pārvaldību, kuri spēj ietekmēt aviācijas drošumu, būtu jāatliek līdz dienai, kad sāk piemērot Īstenošanas regulu (ES) 2023/203.

(5) Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra atbilstoši Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktam un 76. panta 1. punktam palīdzēja Komisijai un 2023. gada 31. augustā iesniedza Komisijai saistīto Atzinumu Nr. 03/2023 ([5]).

(6) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, kuru sniegusi Komiteja kopīgu drošuma noteikumu piemērošanai civilās aviācijas jomā, kas izveidota ar Regulas (ES) 2018/1139 127. panta 1. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šajā regulā ir paredzēti noteikumi un procedūras, kas kompetentajām iestādēm jāpiemēro, lai novērtētu atbilstību detalizētajām lidojumderīguma uzturēšanas prasībām, kuras noteiktas Deleģētajā regulā (ES) 2024/1107.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) "bezpilota gaisa kuģa sistēma (*UAS*)" ir bezpilota gaisa kuģis, kas definēts Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 30. punktā, un tā vadības un uzraudzības iekārta;

b) "vadības un uzraudzības iekārta (*CMU*)" ir bezpilota gaisa kuģa tālvadības ierīce, kas definēta Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 32. punktā;

c) "sastāvdaļa" ir jebkurš bezpilota gaisa kuģa (*UA*) dzinējs, propelleris vai daļa vai jebkurš vadības un uzraudzības iekārtas elements;

d) "lidojumderīguma uzturēšana" ir visi procesi, kas nodrošina, ka jebkurā ekspluatācijas mūža brīdī bezpilota gaisa kuģa sistēma atbilst piemērojamajām lidojumderīguma prasībām un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī;

e) "tehniskā apkope" ir jebkura no šādām darbībām vai to kombinācija: bezpilota gaisa kuģa sistēmas vai sastāvdaļas kapitālais remonts, parasts remonts, pārbaude, nomaiņa, modifikācija vai defektu novēršana, izņemot pirmslidojuma pārbaudi;

f) "organizācija" ir fiziska persona, juridiska persona vai juridiskas personas daļa, kas var būt iedibināta vairākās vietās neatkarīgi no tā, vai tās ir dalībvalstu teritorijā;

g) "pirmslidojuma pārbaude" ir pārbaude, kuru veic pirms lidojuma, lai pārliecinātos, ka bezpilota gaisa kuģis ir derīgs paredzētajam lidojumam;

h) "galvenā uzņēmējdarbības vieta" ir uzņēmuma galvenais birojs vai juridiskā adrese, kurā tiek veiktas galvenās finanšu funkcijas un nodrošināta šajā regulā minēto darbību operatīvā kontrole.

([5]) https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions.

3. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas struktūras par kompetento iestādi ar nepieciešamajām pilnvarām un uzticētajiem pienākumiem sertifikācijas, uzraudzības un izpildes panākšanas uzdevumu veikšanai saskaņā ar šo regulu un Deleģēto regulu (ES) 2024/1107.

2. Šā panta 1. punktā minētās dalībvalsts kompetentās iestādes un Aģentūras administrēšanas un pārvaldības sistēmām ir jāatbilst pielikumā izklāstītajām prasībām.

3. Ja dalībvalsts par kompetento iestādi izraugās vairākas struktūras, ir jānodrošina atbilstība šādām prasībām:

a) ir skaidri jādefinē katras struktūras kompetences jomas, jo īpaši pienākumi un ģeogrāfiskie ierobežojumi;

b) starp minētajām struktūrām ir jāizveido koordinācija, lai nodrošinātu sertifikācijas, uzraudzības un izpildes panākšanas uzdevumu rezultatīvu veikšanu to attiecīgajās kompetences jomās.

4. Kad ir jāveic sertifikācijas, uzraudzības vai izpildes panākšanas uzdevumi, kompetentā iestāde ir pilnvarota:

a) pārbaudīt ierakstus, datus, procedūras un visus citus materiālus, kas attiecas uz sertifikācijas, uzraudzības vai izpildes panākšanas uzdevumu veikšanu;

b) kopēt šādus ierakstus, datus, procedūras un citus materiālus vai veikt no tiem izrakstus;

c) uz vietas pieprasīt mutisku skaidrojumu no jebkura minēto organizāciju darbinieka;

d) piekļūt attiecīgajām telpām, darbības vietām vai transportlīdzekļiem;

e) veikt revīzijas, izmeklēšanas darbības, novērtēšanu un pārbaudes, arī neizziņotas pārbaudes, attiecībā uz minētajām organizācijām;

f) veikt vai sākt attiecīgus izpildes panākšanas pasākumus.

5. Šā panta 4. punktā minētās pilnvaras īsteno atbilstīgi attiecīgās dalībvalsts piemērojamajām tiesību normām.

4. pants

Grozījumi Īstenošanas regulā (ES) 2023/203

Īstenošanas regulu (ES) 2023/203 groza šādi:

1) regulas 2. pantā iekļauj šādu 3.a punktu:

"3.a Šo regulu piemēro arī kompetentajai iestādei, kas izraudzīta saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2024/1109 (*) I pielikumu (AR.UAS daļu).

(*) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/1109 (2024. gada 10. aprīlis), ar ko paredz noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1139 piemērošanai attiecībā uz kompetentajām iestādēm noteiktajām prasībām un šo iestāžu administratīvajām procedūrām sertificētu bezpilota gaisa kuģu sistēmu lidojumderīguma uzturēšanas sertifikācijai, uzraudzībai un izpildes panākšanai un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) 2023/203 (OV L, 2024/1109, 17.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).";

2) regulas 4. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Šīs regulas 2. panta 2., 3. un 3.a punktā minētajām kompetentajām iestādēm jānodrošina atbilstība šīs regulas I pielikuma (IS.AR daļas) prasībām."

5. pants

Stāšanās spēkā un piemērojamība

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no 2025. gada 1. maija.

Tomēr pielikuma AR.UAS.GEN.125. punkta c) apakšpunktu, AR.UAS.GEN.135.A punktu, AR.UAS.GEN.200. punkta e) apakšpunktu un AR.UAS.GEN.205. punkta c) apakšpunktu piemēro no 2026. gada 22. februāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 10. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

BEZPILOTA GAISA KUĢU SISTĒMU (*UAS*) LIDOJUMDERĪGUMA UZTURĒŠANA. PRASĪBAS IESTĀDĒM

(AR.UAS daļa)

SATURA RĀDĪTĀJS

GEN APAKŠIEDAĻA.
VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

AR.UAS.GEN.005. Darbības joma

AR.UAS.GEN.010. Kompetentā iestāde

AR.UAS.GEN.115. Uzraudzības dokumentācija

AR.UAS.GEN.120. Līdzekļi atbilstības panākšanai

AR.UAS.GEN.125. Informācija Aģentūrai

AR.UAS.GEN.135. Tūlītēja reakcija uz drošuma problēmu

AR.UAS.GEN.135.A Tūlītēja reakcija uz informācijas drošības incidentu vai ievainojamību, kas ietekmē aviācijas drošumu

AR.UAS.GEN.200. Pārvaldības sistēma

AR.UAS.GEN.205. Uzdevumu sadale

AR.UAS.GEN.210. Izmaiņas pārvaldības sistēmā

AR.UAS.GEN.220. Uzskaite

AR.UAS.GEN.300. Uzraudzības principi

AR.UAS.GEN.305. Uzraudzības programma. Organizācijas

AR.UAS.GEN.310. Sākotnējās sertifikācijas procedūra. Organizācijas

AR.UAS.GEN.330. Izmaiņas. Organizācijas

AR.UAS.GEN.350. Konstatējumi, korektīvi pasākumi un novērojumi. Organizācijas

AR.UAS.GEN.351. Konstatējumi un korektīvi pasākumi. *UAS*

AR.UAS.GEN.355. Sertifikāta spēkā esības apturēšana un ierobežošana vai tā atsaukšana

CAW APAKŠIEDAĻA.
UAS LIDOJUMDERĪGUMS

AR.UAS.CAW.005. Darbības joma

AR.UAS.CAW.303. *UAS* lidojumderīguma uzturēšanas uzraudzība

AR.UAS.CAW.902. Kompetentās iestādes veiktā lidojumderīguma pārbaude

Papildinājums. CAO.UAS daļas sertifikāts: *EASA* 3-CAO.UAS veidlapa

GEN APAKŠIEDAĻA

VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

AR.UAS.GEN.005. Darbības joma

Šajā pielikumā izklāstīti nosacījumi sertifikācijas, uzraudzības un izpildes panākšanas uzdevumu veikšanai, kā arī administratīvās un pārvaldības sistēmas prasības, kuras jāizpilda kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 īstenošanu un izpildes panākšanu.

AR.UAS.GEN.010. Kompetentā iestāde

Šā pielikuma piemērošanas vajadzībām kompetentā iestāde ir:

a) attiecībā uz atsevišķu bezpilota gaisa kuģu (*UA*) lidojumderīguma uzturēšanas uzraudzību un lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*ARC*) izdošanu – *UA* reģistrācijas dalībvalsts izraudzīta iestāde. Šī iestāde atbild arī par vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) lidojumderīguma uzturēšanas uzraudzību, ciktāl tā piemērojama *UA*, kas reģistrēts attiecīgajā dalībvalstī;

b) attiecībā uz organizācijas uzraudzību, kā noteikts Deleģētajā regulā (ES) 2024/1107:

i) iestāde, ko izraudzījusies dalībvalsts, kurā atrodas minētās organizācijas galvenā uzņēmējdarbības vieta, vai cita dalībvalsts, ja atbildība ir pārdalīta šai dalībvalstij saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 64. pantu;

ii) Aģentūra, ja tās dalībvalsts atbildība, kurā atrodas minētās organizācijas galvenā uzņēmējdarbības vieta, ir pārdalīta saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 64. vai 65. pantu.

AR.UAS.GEN.115. Uzraudzības dokumentācija

Kompetentā iestāde attiecīgajiem darbiniekiem nodrošina visus tiesību aktus, standartus, noteikumus, tehniskās publikācijas un saistītos dokumentus, lai šie darbinieki varētu veikt savus uzdevumus un izpildīt pienākumus.

AR.UAS.GEN.120. Līdzekļi atbilstības panākšanai

a) Aģentūra izstrādā pieņemamus līdzekļus atbilstības panākšanai (*AMC*), ko var izmantot, lai panāktu atbilstību Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem.

b) Lai panāktu atbilstību šai regulai, organizācija var izmantot arī alternatīvus līdzekļus atbilstības panākšanai.

c) Kompetentās iestādes informē Aģentūru par visiem alternatīviem līdzekļiem atbilstības panākšanai, ko izmanto to uzraudzībā esošās organizācijas vai pašas kompetentās iestādes, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

AR.UAS.GEN.125. Informācija Aģentūrai

a) Dalībvalsts kompetentā iestāde informē Aģentūru par visām nozīmīgām problēmām Regulas (ES) 2018/1139 un tās deleģēto un īstenošanas aktu piemērošanā 30 dienās no dienas, kad iestāde uzzināja par šīm problēmām.

b) Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 376/2014 ([1]) un tās deleģētos un īstenošanas aktus, kompetentā iestāde iespējami drīz sniedz Aģentūrai visu drošuma ziņā svarīgo informāciju, kas izriet no tiem ziņojumiem par atgadījumiem, kurus glabā valsts datubāzē saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 376/2014 6. panta 6. punktu.

c) Dalībvalsts kompetentā iestāde iespējami drīz sniedz Aģentūrai drošuma ziņā svarīgo informāciju, kas izriet no informācijas drošības ziņojumiem, kurus tā saņēmusi saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.102. punkta b) apakšpunktu.

AR.UAS.GEN.135. Tūlītēja reakcija uz drošuma problēmu

a) Neskarot Regulu (ES) Nr. 376/2014 un tās deleģētos un īstenošanas aktus, kompetentā iestāde ievieš sistēmu drošuma informācijas pienācīgai vākšanai, analizēšanai un izplatīšanai.

b) Aģentūra ievieš sistēmu visas saņemtās attiecīgās drošuma informācijas pienācīgai analizēšanai un bez nepamatotas kavēšanās sniedz dalībvalstu attiecīgajai iestādei un Komisijai visu informāciju, arī par ieteikumiem vai veicamajiem korektīvajiem pasākumiem, kura tām nepieciešama, lai savlaicīgi reaģētu uz drošuma problēmu, kas saistīta ar *UAS*, to sastāvdaļām, personām vai organizācijām, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/1139 un tās deleģētie un īstenošanas akti.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV L 122, 24.4.2014., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

c) Pēc a) un b) apakšpunktā minētās informācijas saņemšanas kompetentā iestāde veic pienācīgus pasākumus drošuma problēmas novēršanai.

d) Par saskaņā ar c) apakšpunktu veiktajiem pasākumiem kompetentā iestāde nekavējoties paziņo visām personām un organizācijām, kurām tie ir jāievēro saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem. Kompetentā iestāde par šiem pasākumiem informē arī Aģentūru un, ja nepieciešama kopīga rīcība, arī citas iesaistītās dalībvalstis.

AR.UAS.GEN.135.A Tūlītēja reakcija uz informācijas drošības incidentu vai ievainojamību, kas ietekmē aviācijas drošumu

a) Neskarot Regulu (ES) Nr. 376/2014 un tās deleģētos un īstenošanas aktus, kompetentā iestāde ievieš sistēmu tādas organizāciju paziņotās informācijas pienācīgai vākšanai, analizēšanai un izplatīšanai, kura saistīta ar informācijas drošības incidentiem un ievainojamībām, kas spēj ietekmēt aviācijas drošumu. To veic, saskaņojot ar visām citām attiecīgajām iestādēm, kas ir atbildīgas par informācijas drošību vai kiberdrošību dalībvalstī, lai sekmētu ziņošanas sistēmu koordināciju un saderību.

b) Aģentūra ievieš sistēmu visas tādas attiecīgās drošuma ziņā svarīgās informācijas pienācīgai analizēšanai, kas saņemta saskaņā ar AR.UAS.GEN.125. punkta c) apakšpunktu, un bez nepamatotas kavēšanās sniedz dalībvalstīm un Komisijai visu informāciju, arī par ieteikumiem vai veicamajiem korektīvajiem pasākumiem, kura tām nepieciešama, lai savlaicīgi reaģētu uz informācijas drošības incidentu vai ievainojamību, kas spēj ietekmēt aviācijas drošumu, saistībā ar *UAS*, to sastāvdaļām, personām vai organizācijām, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/1139 un tās deleģētie un īstenošanas akti.

c) Pēc a) un b) apakšpunktā minētās informācijas saņemšanas kompetentā iestāde veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu informācijas drošības incidenta vai ievainojamības iespējamo ietekmi uz aviācijas drošumu.

d) Par saskaņā ar c) apakšpunktu veiktajiem pasākumiem nekavējoties paziņo visām personām un organizācijām, kurām tie ir jāievēro saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem. Dalībvalsts kompetentā iestāde par šiem pasākumiem informē arī Aģentūru un, ja nepieciešama kopīga rīcība, arī citu iesaistīto dalībvalstu kompetentās iestādes.

AR.UAS.GEN.200. Pārvaldības sistēma

a) Kompetentā iestāde izveido un uztur pārvaldības sistēmu, kurā ir vismaz šādi elementi:

1) dokumentētas politikas nostādnes un procedūras, kurās aprakstīta tās organizācija, kā arī līdzekļi un metodes, ar ko panāk atbilstību Regulai (ES) 2018/1139 un tās deleģētajiem un īstenošanas aktiem. Procedūras regulāri jāatjaunina, un tās kalpo par darba pamatdokumentiem, kurus kompetentā iestāde izmanto, veicot visus savus attiecīgos uzdevumus;

2) pietiekams darbinieku skaits kompetentās iestādes uzdevumu veikšanai un pienākumu izpildei. Lai nodrošinātu visu uzdevumu pienācīgu izpildi, ievieš sistēmu personāla pieejamības plānošanai;

3) darbinieki, kuri ir kvalificēti viņiem uzticēto uzdevumu veikšanai, kuriem ir nepieciešamās zināšanas un pieredze un kuri ir saņēmuši sākotnējo apmācību un saņem periodisko apmācību, lai nodrošinātu pastāvīgu kompetenci;

4) darbiniekiem uzticēto uzdevumu izpildei piemērots aprīkojums un biroja telpas;

5) funkcija, ar ko pārrauga pārvaldības sistēmas atbilstību attiecīgajām prasībām un procedūru piemērotību, arī iekšējās revīzijas procesa un drošības risku pārvaldības procesa izveidi. Atbilstības pārraudzība ietver atgriezeniskās saites sistēmu kompetentās iestādes augstākās vadības informēšanai par revīzijas konstatējumiem, lai pēc nepieciešamības nodrošinātu korektīvu pasākumu īstenošanu;

6) persona vai personu grupa, kas atbild kompetentās iestādes augstākajai vadībai par atbilstības pārraudzības funkciju.

b) Kompetentā iestāde katrai savas darbības jomai, to vidū pārvaldības sistēmai, ieceļ vienu vai vairākas personas, kam ir vispārēja atbildība par attiecīgā(-o) uzdevuma(-u) pārvaldību.

c) Kompetentā iestāde izveido procedūras dalībai visas nepieciešamās informācijas apmaiņā ar citām iesaistītajām kompetentajām iestādēm un savstarpējā palīdzības sniegšanā neatkarīgi no tā, vai šīs kompetentās iestādes atrodas tajā pašā dalībvalstī vai citās dalībvalstīs, arī nolūkā apmainīties ar šādu informāciju:

1) visi konstatējumi un turpmākie pasākumi, kas veikti to personu un organizāciju uzraudzības rezultātā, kuras īsteno savas darbības vienas dalībvalsts teritorijā, bet kuras ir sertificējusi citas dalībvalsts kompetentā iestāde vai Aģentūra;

2) informācija, kas izriet no obligāti vai brīvprātīgi iesniegtiem ziņojumiem par atgadījumiem saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.120. punktu.

d) Standartizācijas nolūkos Aģentūrai tiek nodrošināta informācija par procedūrām, kas saistītas ar pārvaldības sistēmu, un to grozījumiem.

e) Lai nodrošinātu tādu informācijas drošības risku pienācīgu pārvaldību, kuri var ietekmēt aviācijas drošumu, pārvaldības sistēma, ko izveido un uztur kompetentā iestāde, atbilst ne tikai a) apakšpunktā noteiktajām prasībām, bet arī Īstenošanas regulas (ES) 2023/203 I pielikumam (IS.AR daļai).

AR.UAS.GEN.205. Uzdevumu sadale

a) Uzdevumus saistībā ar tādu organizāciju sākotnējo sertifikāciju vai pastāvīgo uzraudzību, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/1139 un tās deleģētie un īstenošanas akti, kompetentā iestāde var uzticēt kvalificētām struktūrām. Uzdevumu sadalē kompetentā iestāde nodrošina, ka tā:

1) ir ieviesusi sistēmu, ar ko sākotnēji un turpmāk novērtēt kvalificētās struktūras atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 VI pielikumam, un ka šī sistēma un novērtējumu rezultāti ir dokumentēti;

2) ar kvalificēto struktūru ir noslēgusi rakstveida vienošanos, kura ir abpusēji apstiprināta attiecīgajā vadības līmenī un kurā skaidri noteikti:

i) veicamie uzdevumi;

ii) sniedzamās deklarācijas, ziņojumi un uzskaites dati;

iii) tehniskie nosacījumi, kas jāievēro šādu uzdevumu izpildē;

iv) attiecīgais atbildības nodrošinājums;

v) šādu uzdevumu izpildes laikā iegūtās informācijas aizsardzība.

b) Kompetentā iestāde nodrošina, ka saskaņā AR.UAS.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 5. punktu izveidotais iekšējās revīzijas process un drošības risku pārvaldības process aptver visus sertifikācijas un pastāvīgās uzraudzības uzdevumus, ko kvalificētā struktūra veic kompetentās iestādes vārdā.

c) Lai sertificētu un uzraudzītu organizācijas atbilstību Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.102. punktam, kompetentā iestāde var uzticēt uzdevumus kvalificētām struktūrām saskaņā ar a) apakšpunktu vai jebkurai attiecīgai iestādei, kas ir atbildīga par informācijas drošību vai kiberdrošību dalībvalstī. Uzdevumu sadalē kompetentā iestāde nodrošina, ka:

1) kvalificētā struktūra vai attiecīgā iestāde koordinē un ņem vērā visus ar aviācijas drošumu saistītos aspektus;

2) kvalificētās struktūras vai attiecīgās iestādes veikto sertifikācijas un uzraudzības darbību rezultāti ir iekļauti organizācijas vispārējos sertifikācijas un uzraudzības dokumentos;

3) kompetentās iestādes informācijas drošības pārvaldības sistēma, kas izveidota saskaņā ar AR.UAS.GEN.200. punkta e) apakšpunktu, aptver visus tās vārdā veiktos sertifikācijas un pastāvīgās uzraudzības uzdevumus.

AR.UAS.GEN.210. Izmaiņas pārvaldības sistēmā

a) Kompetentajā iestādē ir ieviesta sistēma, ar kuru identificēt izmaiņas, kas ietekmē tās spēju veikt uzdevumus un izpildīt pienākumus, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos. Minētā sistēma ļauj kompetentajai iestādei veikt jebkādu nepieciešamu darbību, lai nodrošinātu savas pārvaldības sistēmas pastāvīgu piemērotību un lietderību.

b) Kompetentā iestāde savlaicīgi atjaunina savu pārvaldības sistēmu, atspoguļojot tajā visas Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos veiktās izmaiņas, lai nodrošinātu tās rezultatīvu īstenošanu.

c) Kompetentā iestāde informē Aģentūru par visām izmaiņām, kas ietekmē tās spēju veikt uzdevumus un izpildīt pienākumus, kā noteikts Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos.

AR.UAS.GEN.220. Uzskaite

a) Kompetentā iestāde izveido uzskaites sistēmu, kas nodrošina tālāk minētās informācijas pienācīgu glabāšanu, pieejamību un ticamu izsekojamību:

1) pārvaldības sistēmas dokumentētās politikas nostādnes un procedūras;

2) personāla apmācība, kvalifikācija un atļaujas;

3) uzdevumu sadale, iekļaujot gan AR.UAS.GEN.205. punktā prasītos elementus, gan informāciju par sadalītajiem uzdevumiem;

4) sertifikācijas procesi un sertificēto organizāciju pastāvīgā uzraudzība, arī:

i) pieteikums organizācijas sertifikāta saņemšanai;

ii) kompetentās iestādes pastāvīgās uzraudzības programma, ietverot visus novērtējumu, revīziju un pārbaužu uzskaites datus;

iii) organizācijas sertifikāts, arī visas tajā izdarītās izmaiņas;

iv) uzraudzības programma, kurā uzskaitīti datumi, kad jāveic revīzijas, un datumi, kad tās veiktas;

v) visa oficiālā sarakste;

vi) ieteikumi par sertifikāta izdošanu vai pagarināšanu, informācija par izdarītajiem konstatējumiem un organizāciju veiktajiem pasākumiem konstatēto neatbilstību novēršanai, norādot arī novēršanas datumu, atbrīvojumus, izpildes panākšanas pasākumus un novērojumus;

vii) visi novērtējumu, revīziju un pārbaužu ziņojumi, ko izdevusi cita kompetentā iestāde atbilstoši AR.UAS.GEN.300. punkta d) apakšpunktam;

viii) visi organizācijas pašraksturojumi vai rokasgrāmatas un to grozījumi;

ix) visi citi kompetentās iestādes apstiprinātie dokumenti;

5) attiecībā uz kompetentās iestādes uzraudzībā esošu *UAS* – informācija par *UAS* uzraudzības procesu, arī:

i) *UA* lidojumderīguma sertifikāts;

ii) lidojumderīguma pārbaudes sertifikāti;

iii) ziņojumi par pašas kompetentās iestādes veiktajām lidojumderīguma pārbaudēm;

iv) visa attiecīgā ar *UAS* saistītā sarakste;

v) informācija par visiem atbrīvojumiem un izpildes panākšanas pasākumiem;

vi) visi dokumenti, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde saskaņā ar šo pielikumu;

6) dokumenti, kas apliecina alternatīvu līdzekļu izmantošanu atbilstības panākšanai;

7) drošuma informācija, kas sniegta saskaņā ar AR.UAS.GEN.125. punktu un turpmākiem pasākumiem;

8) aizsardzības pasākumu un elastīguma noteikumu piemērošana saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 70. pantu, 71. panta 1. punktu un 76. panta 4. punktu.

b) Kompetentā iestāde uztur visu tās izdoto organizācijas sertifikātu sarakstu.

c) Visus a) un b) apakšpunktā minētos uzskaites datus glabā vismaz piecus gadus, ievērojot piemērojamos datu aizsardzības tiesību aktus, izņemot a) apakšpunkta 5. punktā minētos uzskaites datus, ko glabā trīs gadus pēc bezpilota gaisa kuģa pastāvīgas izņemšanas no dalībvalsts reģistra.

d) Visus a) un b) apakšpunktā minētos uzskaites datus pēc pieprasījuma dara pieejamus citas dalībvalsts kompetentajai iestādei vai Aģentūrai.

AR.UAS.GEN.300. Uzraudzības principi

a) Kompetentā iestāde pārbauda:

1) organizāciju vai *UAS* atbilstību prasībām, kas jāizpilda attiecīgi pirms sertifikāta, apstiprinājuma vai atļaujas izdošanas;

2) tās sertificēto organizāciju pastāvīgu atbilstību piemērojamajām prasībām;

3) pastāvīgu atbilstību prasībām, kas attiecas uz tās uzraudzībā esošu *UAS*;

4) kompetentās iestādes prasīto attiecīgo drošības pasākumu īstenošanu, kā noteikts AR.UAS.GEN.135. punkta c) un d) apakšpunktā.

b) Šī pārbaude:

1) jāpamato ar dokumentāciju, kas īpaši paredzēta tam, lai par uzraudzību atbildīgajiem darbiniekiem sniegtu norādījumus par viņu funkciju veikšanu;

2) nodrošina attiecīgajām organizācijām informāciju par uzraudzības rezultātiem;

3) ir balstīta uz novērtējumiem, revīzijām, pārbaudēm, apsekojumiem un, ja nepieciešams, neizziņotām pārbaudēm;

4) nodrošina kompetentajai iestādei pierādījumus, kas nepieciešami, ja ir jāveic turpmākas darbības, citastarp AR.UAS.GEN.350. un AR.UAS.GEN.351. punktā paredzētie pasākumi.

c) Kompetentā iestāde nosaka a) un b) apakšpunktā paredzētās uzraudzības tvērumu, ņemot vērā iepriekšējo uzraudzības darbību rezultātus un drošuma prioritātes.

d) Ja organizācijas telpas ir izvietotas vairākās valstīs, kompetentā iestāde, kā noteikts AR.UAS.GEN.010. punktā, var vienoties par to, ka uzraudzības uzdevumus veic tās(to) dalībvalsts(-u) kompetentā(-ās) iestāde(-es), kurā(-ās) izvietotas attiecīgās telpas. Visas organizācijas, uz kurām attiecas šāda vienošanās, tiek informētas par šādas vienošanās esību un tās tvērumu.

e) Lai veiktu uzraudzības darbības telpās, kas izvietotas citā dalībvalstī, nevis tajā, kur atrodas organizācijas galvenā uzņēmējdarbības vieta, kompetentā iestāde, kā noteikts AR.UAS.GEN.010. punktā, pirms klātienes revīzijas vai pārbaudes šādās telpās informē par to attiecīgās dalībvalsts kompetento iestādi.

f) Kompetentā iestāde vāc un apstrādā visu informāciju, ko uzskata par nepieciešamu uzraudzības darbību veikšanai.

AR.UAS.GEN.305. Uzraudzības programma. Organizācijas

a) Kompetentā iestāde izveido un uztur uzraudzības programmu, kas aptver AR.UAS.GEN.300. punktā prasītās uzraudzības darbības.

b) Kompetentās iestādes sertificēto organizāciju uzraudzības programmu izstrādā, ņemot vērā organizācijas specifiku, tās darbību sarežģītību un iepriekšējo sertifikācijas un/vai uzraudzības darbību rezultātus, un tās pamatā ir saistīto risku novērtējums. Katrā uzraudzības plānošanas ciklā iekļauj:

1) novērtējumus, revīzijas un pārbaudes, citastarp attiecīgi:

i) procesu revīzijas;

ii) ražojumu revīzijas vai organizācijas veiktās tehniskās apkopes revīzijas, ko veic atbilstošai izlasei organizācijas pārvaldīto gaisa kuģu, vai arī (attiecīgā gadījumā) abu šo veidu revīzijas;

iii) veikto lidojumderīguma pārbaužu izlasi;

iv) neizziņotas pārbaudes;

2) atbildīgā vadītāja un kompetentās iestādes savstarpējas sanāksmes, ko rīko, lai abas puses būtu pastāvīgi informētas par visiem nozīmīgajiem jautājumiem.

c) Kompetentās iestādes sertificēto organizāciju uzraudzības plānošanas cikls nepārsniedz 24 mēnešus.

d) Uzraudzības plānošanas ciklu var saīsināt, ja ir pierādījumi, ka organizācijas drošuma rādītāji ir pasliktinājušies.

e) Uzraudzības programmā iekļauj informāciju par datumiem, kad ir jāveic novērtējumi, revīzijas un pārbaudes un jārīko sanāksmes, un datumiem, kad faktiski tika veikti attiecīgie novērtējumi, revīzijas, pārbaudes un notika sanāksmes.

f) Pabeidzot katru uzraudzības plānošanas ciklu, kompetentā iestāde izdod ieteikuma ziņojumu par apstiprinājuma darbības turpināšanu, kurā atspoguļoti uzraudzības rezultāti.

AR.UAS.GEN.310. Sākotnējās sertifikācijas procedūra. Organizācijas

a) Saņemot no organizācijas pieteikumu sertifikāta sākotnējai izdošanai, kompetentā iestāde pārbauda šīs organizācijas atbilstību piemērojamajām prasībām.

b) Vismaz reizi sākotnējās sertifikācijas pārbaudes laikā ir jārīko tikšanās ar organizācijas atbildīgo vadītāju, lai pārliecinātos, ka šī persona saprot savu uzdevumu un pārskatatbildības pienākumu.

c) Kompetentā iestāde dokumentē visus konstatējumus, konstatēto neatbilstību novēršanas pasākumus, kā arī ieteikumus sertifikāta izdošanai.

d) Kompetentā iestāde rakstiski apstiprina organizācijai visus pārbaudes laikā izdarītos konstatējumus. Sākotnējās sertifikācijas gadījumā pirms sertifikāta izdošanas kompetentajai iestādei ir jābūt pārliecinātai, ka visas konstatētās neatbilstības ir novērstas.

e) Pārliecinājusies, ka organizācija atbilst piemērojamajām prasībām, kompetentā iestāde:

1) izdod sertifikātu saskaņā ar šā pielikuma papildinājumu;

2) oficiāli apstiprina organizācijas rokasgrāmatu.

f) Sertifikāta atsauces numuru iekļauj organizācijas sertifikātā Aģentūras norādītajā veidā.

g) Sertifikātu izdod uz neierobežotu laiku. Organizācijas tiesības un to darbību tvērumu, kuru veikšanai organizācija ir apstiprināta, ietverot visus piemērojamos ierobežojumus, norāda sertifikātam pievienotajos apstiprinājuma noteikumos.

h) Lai organizācija varētu īstenot izmaiņas bez iepriekšēja kompetentās iestādes apstiprinājuma saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.105. punktu, kompetentā iestāde apstiprina attiecīgo organizācijas rokasgrāmatas procedūru, kurā izklāstīts šādu izmaiņu tvērums un aprakstīts, kā šādas izmaiņas jāpārvalda un kā par tām jāpaziņo kompetentajai iestādei.

AR.UAS.GEN.330. Izmaiņas. Organizācijas

a) Saņemot pieteikumu par izmaiņām, kam nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, kompetentā iestāde pirms apstiprinājuma izdošanas pārbauda organizācijas atbilstību piemērojamajām prasībām.

b) Kompetentā iestāde nosaka, ar kādiem nosacījumiem organizācija drīkst darboties izmaiņu laikā, ja vien kompetentā iestāde nav konstatējusi, ka šīs organizācijas sertifikāta spēkā esība ir jāaptur.

c) Pārliecinājusies, ka organizācija atbilst piemērojamajām prasībām, kompetentā iestāde apstiprina izmaiņas.

d) Neskarot izpildes panākšanas papildu pasākumus, gadījumā, ja organizācija ievieš izmaiņas, kam nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, bet nav saņēmusi kompetentās iestādes apstiprinājumu saskaņā ar c) apakšpunktu, kompetentā iestāde apsver nepieciešamību apturēt vai ierobežot organizācijas sertifikāta spēkā esību vai to atsaukt.

e) Attiecībā uz izmaiņām, kam nav nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, kompetentā iestāde iekļauj šādu izmaiņu pārbaudi tās veiktajās pastāvīgās uzraudzības darbībās saskaņā ar AR.UAS.GEN.300. punktā aprakstītajiem principiem. Ja tiek konstatēta neatbilstība, kompetentā iestāde informē par to organizāciju, pieprasa veikt papildu izmaiņas un rīkojas saskaņā ar AR.UAS.GEN.350. punktu.

AR.UAS.GEN.350. Konstatējumi, korektīvi pasākumi un novērojumi. Organizācijas

a) Kompetentajā iestādē ir ieviesta sistēma konstatējumu nozīmīguma analizēšanai drošuma ziņā.

b) Kompetentā iestāde izdod 1. līmeņa konstatējumu, ja ir konstatēta būtiska, drošuma līmeni pazeminoša vai lidojumu drošumu nopietni apdraudoša neatbilstība piemērojamajām prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos, organizācijas procedūrām un rokasgrāmatām vai organizācijas sertifikātam, arī apstiprinājuma noteikumiem.

Minētie 1. līmeņa konstatējumi ietver arī šādus gadījumus:

1) kompetentajai iestādei parastajā darba laikā un pēc divu rakstisku pieprasījumu nosūtīšanas nav piešķirta piekļuve organizācijas telpām, kā norādīts Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.112. punktā;

2) organizācijas sertifikāts iegūts vai uzturēts spēkā, viltojot iesniegtos dokumentāros pierādījumus;

3) ir pierādījumi par organizācijas sertifikāta nelikumīgu vai krāpniecisku izmantošanu;

4) nav atbildīgā vadītāja.

c) Kompetentā iestāde izdod 2. līmeņa konstatējumu, ja ir konstatēta neatbilstība piemērojamajām Regulas (ES) 2018/1139 un tās deleģēto un īstenošanas aktu prasībām, organizācijas procedūrām un rokasgrāmatām vai organizācijas sertifikātam, arī apstiprinājuma noteikumiem, bet šī neatbilstība nav klasificēta kā 1. līmeņa konstatējums.

d) Ja, veicot uzraudzību vai izmantojot citus līdzekļus, tiek izdarīts konstatējums, kompetentā iestāde, neskarot Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos prasītās papildu darbības, rakstiski paziņo organizācijai par šo konstatējumu un prasa veikt korektīvus pasākumus konstatētās neatbilstības novēršanai. Ja 1. līmeņa konstatējums tieši attiecas uz *UA* vai *CMU*, kompetentā iestāde informē AR.UAS.GEN.010. punkta a) apakšpunktā norādīto kompetento iestādi, ja tā nav tā pati kompetentā iestāde, kas izdarījusi attiecīgo konstatējumu.

1. Ja izdarīti 1. līmeņa konstatējumi, kompetentā iestāde nekavējoties un atbilstīgi rīkojas, lai aizliegtu vai ierobežotu attiecīgās organizācijas darbības un attiecīgā gadījumā atsauc tās sertifikātu, vai arī pilnīgi vai daļēji aptur vai ierobežo tā spēkā esību atkarībā no 1. līmeņa konstatējuma apmēra, kamēr organizācija nebūs sekmīgi īstenojusi korektīvus pasākumus.

2. Ja izdarīti 2. līmeņa konstatējumi, kompetentā iestāde:

i) nosaka organizācijai korektīvo pasākumu plāna īstenošanas termiņu, kas atbilst konstatējuma būtībai, bet jebkurā gadījumā sākotnēji nav ilgāks par trīs mēnešiem. Termiņš sākas dienā, kad par konstatējumu tiek rakstiski paziņots organizācijai. Šā termiņa beigās un atbilstīgi konstatējuma būtībai kompetentā iestāde drīkst minēto trīs mēnešu termiņu pagarināt;

ii) novērtē organizācijas ierosināto korektīvo pasākumu plānu un, ja novērtējumā secināts, ka šie pasākumi ir pietiekami neatbilstības novēršanai, pieņem to.

3. Ja organizācija neiesniedz pieņemamu korektīvo pasākumu plānu vai neīsteno korektīvos pasākumus kompetentās iestādes sākotnēji apstiprinātajā vai pagarinātajā termiņā, konstatējuma līmeni paaugstina līdz 1. līmenim un veic d) apakšpunkta 1. punktā noteiktās darbības.

4. Kompetentā iestāde dokumentē visus tās izdarītos vai saskaņā ar e) apakšpunktu tai paziņotos konstatējumus un attiecīgā gadījumā arī tās piemērotos izpildes panākšanas pasākumus, kā arī korektīvos pasākumus un katras konstatētās neatbilstības novēršanas datumu.

e) Neskarot izpildes panākšanas papildu pasākumus, gadījumā, ja iestāde, kas pilda uzraudzības uzdevumus saskaņā ar AR.UAS.GEN.300. punkta d) apakšpunktu, konstatē, ka citas dalībvalsts kompetentās iestādes vai Aģentūras sertificēta organizācija neatbilst piemērojamajām prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos, tā informē šo kompetento iestādi un norāda konstatējuma līmeni.

f) Kompetentā iestāde var izteikt novērojumus šādos gadījumos, attiecībā uz kuriem nav nepieciešams ne 1., ne 2. līmeņa konstatējums:

1) ja kāda elementa darbība novērtējumā atzīta par neefektīvu;

2) ja ir konstatēts kāds elements, kas var potenciāli izraisīt b) vai c) apakšpunktā minētu neatbilstību;

3) ja ierosinājumi vai uzlabojumi ir organizācijas kopējās veiktspējas interesēs.

Kompetentā iestāde dokumentē saskaņā ar šo punktu izteiktos novērojumus un rakstiski informē par tiem organizāciju.

AR.UAS.GEN.351. Konstatējumi un korektīvi pasākumi. *UAS*

a) Kompetentajā iestādē ir ieviesta sistēma konstatējumu nozīmīguma analizēšanai drošuma ziņā.

b) 1. līmeņa konstatējums ir jebkurš konstatējums par *UAS* būtisku neatbilstību Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) prasībām, ja šāda konstatētā neatbilstība pazemina drošuma līmeni vai nopietni apdraud lidojumu drošumu.

c) 2. līmeņa konstatējums ir jebkurš konstatējums par *UAS* neatbilstību Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) prasībām, kas nav klasificēts kā 1. līmeņa konstatējums.

d) Ja gaisa kuģu apsekojumos vai ar citiem līdzekļiem konstatē pierādījumus, kas liecina par *UAS* neatbilstību Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) prasībām, kompetentā iestāde rīkojas šādi:

1) attiecībā uz 1. līmeņa konstatējumiem nekavējoties pieprasa korektīvo pasākumu plānu, citastarp korekcijas, kas ir jāveic pirms turpmāka lidojuma, un vajadzības gadījumā atsauc vai aptur *ARC* spēkā esību; un

2) attiecībā uz 2. līmeņa konstatējumiem pieprasa korektīvo pasākumu plānu, kas atbilst attiecīgā konstatējuma būtībai.

AR.UAS.GEN.355. Sertifikāta spēkā esības apturēšana un ierobežošana vai tā atsaukšana

Kompetentā iestāde:

a) aptur sertifikāta spēkā esību, ja tai ir pamats uzskatīt, ka šāda rīcība ir nepieciešama, lai novērstu bezpilota gaisa kuģa drošuma ticamu apdraudējumu;

b) aptur vai ierobežo sertifikāta spēkā esību vai to atsauc, ja šādi ir jārīkojas saskaņā ar AR.UAS.GEN.350. vai AR.UAS.GEN.351. punktu;

c) pilnīgi vai daļēji aptur vai ierobežo organizācijas sertifikāta spēkā esību, ja neparedzēti, no kompetentās iestādes neatkarīgi apstākļi liedz tās inspektoriem izpildīt uzraudzības pienākumus uzraudzības plānošanas cikla laikā.

CAW APAKŠIEDAĻA

UAS LIDOJUMDERĪGUMS

AR.UAS.CAW.005. Darbības joma

Šajā apakšiedaļā ir noteiktas prasības, kas kompetentajai iestādei jāizpilda, veicot tās uzdevumus un pildot tās pienākumus attiecībā uz tādu *UAS* lidojumderīguma uzturēšanas uzraudzību, uz kurām attiecas Deleģētā regula (ES) 2024/1107, un lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*ARC*) izdošanu.

AR.UAS.CAW.303. *UAS* lidojumderīguma uzturēšanas uzraudzība

a) Kompetentā iestāde, ievērojot uz risku balstītu pieeju, izstrādā apsekojumu programmu nolūkā uzraudzīt tās reģistrā iekļauto *UA* flotes, kā arī to vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) lidojumderīguma statusu.

b) Apsekojumu programmā iekļauj *UA* un *CMU* izlasei veiktus ražojumu apsekojumus, un tā aptver visus lidojumderīguma riska būtiskāko elementu aspektus.

c) Ražojumu apsekojumā, pamatojoties uz piemērojamajām prasībām, aplūko sasniegtos lidojumderīguma standartus un identificē jebkādas konstatētās neatbilstības.

d) Visus izdarītos konstatējumus iedala kategorijās atbilstīgi AR.UAS.GEN.351. punktam un to rakstisku apstiprinājumu iesniedz personai vai organizācijai, kas ir atbildīga saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) ML.UAS.201. punktu.

e) Kompetentā iestāde dokumentē visus konstatējumus un konstatēto neatbilstību novēršanas pasākumus.

f) Ja šādā apsekojumā konstatē pierādījumus, kas liecina par neatbilstību šim pielikumam vai citiem pielikumiem, konstatējumu izskata, kā norādīts attiecīgajā pielikumā.

g) Ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstošus izpildes panākšanas pasākumus, kompetentā iestāde ar citām kompetentajām iestādēm apmainās ar informāciju par visām neatbilstībām, kas konstatētas saskaņā ar f) apakšpunktu.

AR.UAS.CAW.902. Kompetentās iestādes veiktā lidojumderīguma pārbaude

a) Ja kompetentā iestāde veic lidojumderīguma pārbaudi un izdod *ARC* (*EASA* 15.d veidlapa), kā noteikts Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) 2. papildinājumā, kompetentā iestāde šo lidojumderīguma pārbaudi veic saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) ML.UAS.903. punktu.

b) Kompetentajai iestādei ir darbinieki, kuru uzdevums ir veikt lidojumderīguma pārbaudes. Minētie darbinieki atbilst visām šādām prasībām:

1) viņiem ir vismaz trīs gadu pieredze lidojumderīguma uzturēšanas jomā;

2) viņi ir ieguvuši aeronavigācijas diplomu vai apliecību, vai līdzvērtīgu kvalifikāciju;

3) viņi ir saņēmuši attiecīgu aeronavigācijas tehniskās apkopes apmācību;

4) viņi ieņem amatu, kas dod šiem darbiniekiem tiesības parakstīties kompetentās iestādes vārdā.

Neatkarīgi no b) apakšpunkta 1. līdz 4. punkta nosacījumiem, b) apakšpunkta 2. punktā noteikto prasību var aizstāt ar trīs gadu pieredzi lidojumderīguma uzturēšanas jomā papildus tām pieredzes prasībām, kas jau ir noteiktas b) apakšpunkta 1. punktā.

c) Kompetentā iestāde veic visa lidojumderīguma pārbaudes personāla uzskaiti, kurā iekļauj informāciju par visām atbilstīgajām kvalifikācijām, pievienojot kopsavilkumu par attiecīgo pieredzi un apmācību lidojumderīguma uzturēšanas vadības jomā.

d) Veicot lidojumderīguma pārbaudi, kompetentajai iestādei ir piekļuve attiecīgajiem datiem, piemēram, datiem, kas noteikti Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) ML.UAS.305. un ML.UAS.401. punktā.

e) Darbinieki, kas veic lidojumderīguma pārbaudi, pēc lidojumderīguma pārbaudes apmierinošas pabeigšanas izdod *ARC* (*EASA* 15.d veidlapa), kā noteikts Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) 2. papildinājumā.

f) Vienmēr, kad apstākļi liecina par iespējamu drošuma apdraudējumu, kompetentā iestāde pati veic lidojumderīguma pārbaudi un izdod *ARC*.

Papildinājums

CAO.UAS daļas sertifikāts: *EASA* 3-CAO.UAS veidlapa

a) Organizācijas rokasgrāmatā norādītajā darba jomā ir definēti precīzi apstiprinājuma ierobežojumi kompetentās iestādes noteiktās(-o) apstiprinājuma klases(-šu) un kvalifikācijas atzīmes(-ju) ietvaros. Tāpēc ir svarīgi, lai apstiprinājuma klase(-es) un kvalifikācijas atzīme(-es) atbilstu organizācijas darba jomai.

b) *UAS* kvalifikācijas atzīme saistībā ar *UA* vai *CMU* tehniskās apkopes tiesībām nozīmē, ka CAO.UAS daļā noteiktā organizācija saskaņā ar organizācijas rokasgrāmatā noteikto darba jomu drīkst veikt *UA*, *CMU* vai abu tehnisko apkopi. Šāda organizācija drīkst veikt arī sastāvdaļu (arī dzinēju) tehnisko apkopi saskaņā ar *UA* vai *CMU* tehniskās apkopes datiem vai gadījumā, ja tam piekrīt kompetentā iestāde, saskaņā ar sastāvdaļu tehniskās apkopes datiem tikai tad, ja attiecīgās sastāvdaļas ir uzstādītas *UA* vai *CMU*. Tomēr šāda organizācija drīkst īslaicīgi noņemt sastāvdaļu tehniskās apkopes vajadzībām, lai atvieglotu piekļuvi tai, izņemot gadījumus, kad šādas noņemšanas dēļ būtu nepieciešama papildu tehniskā apkope, kuras veikšanai organizācija nav apstiprināta. Ja tehniskās apkopes organizācija ar *UAS* kvalifikācijas atzīmi noņem sastāvdaļu tehniskās apkopes veikšanai, kā minēts iepriekš, tā ievēro organizācijas rokasgrāmatā noteikto kontroles procedūru.

Pamatojoties uz *UAS* kvalifikācijas atzīmi, CAO.UAS daļā noteikto organizāciju saskaņā ar organizācijas rokasgrāmatā noteikto darba jomu var arī apstiprināt *CMU* uzstādīšanai, *UAS* lidojumderīguma uzturēšanas pārvaldībai, lidojumderīguma pārbaužu veikšanai un lidošanas atļauju izdošanai.

c) *Pilnīgi nokomplektēta dzinēja* (turbodzinēja, virzuļdzinēja, elektrodzinēja vai cita) kvalifikācijas atzīme nozīmē to, ka CAO.UAS daļā noteiktā organizācija drīkst veikt neuzstādīta dzinēja un dzinēja sastāvdaļu tehnisko apkopi saskaņā ar dzinēja tehniskās apkopes datiem vai gadījumā, ja tam piekrīt kompetentā iestāde, saskaņā ar sastāvdaļu tehniskās apkopes datiem tikai tad, ja attiecīgās sastāvdaļas ir uzstādītas dzinējam. Tomēr šāda organizācija, kurai ir dzinēja kvalifikācijas atzīme, drīkst īslaicīgi noņemt sastāvdaļu tehniskās apkopes vajadzībām, lai atvieglotu piekļuvi tai, izņemot gadījumus, kad šādas noņemšanas dēļ būtu nepieciešama papildu tehniskā apkope, kuras veikšanai organizācija nav apstiprināta. Organizācija, kurai ir dzinēja kvalifikācijas atzīme, drīkst arī veikt uzstādīta dzinēja tehnisko apkopi *UA* tehniskās apkopes laikā, ievērojot organizācijas rokasgrāmatā noteikto kontroles procedūru, kura kompetentajai iestādei ir jāapstiprina.

d) *Sastāvdaļu, kas nav pilnīgi nokomplektēti dzinēji*, kvalifikācijas atzīme nozīmē to, ka CAO.UAS daļā noteiktā organizācija drīkst veikt tehnisko apkopi neuzstādītām sastāvdaļām (izņemot pilnīgi nokomplektētus dzinējus), kas paredzētas uzstādīšanai *UA*, dzinējam vai *CMU*. Organizācija drīkst veikt arī uzstādītas sastāvdaļas (kas nav pilnīgi nokomplektēts dzinējs) tehnisko apkopi *UA* tehniskās apkopes vai *CMU* tehniskās apkopes laikā, vai dzinēju tehniskās apkopes stacijā, ievērojot organizācijas rokasgrāmatā noteikto kontroles procedūru, kura kompetentajai iestādei ir jāapstiprina.

e) *Nesagraujošas testēšanas* (*NDT*) kvalifikācijas atzīme ir atsevišķa kvalifikācijas atzīme, kas nav obligāti saistīta ar konkrētu *UA*, dzinēju vai citu sastāvdaļu. *NDT* kvalifikācijas atzīme ir nepieciešama tikai tādai CAO.UAS daļā noteiktai organizācijai, kas veic *NDT* kā konkrētu darbu citas organizācijas uzdevumā. CAO.UAS daļā noteikta organizācija, kurai piešķirta *UAS*, dzinēja vai sastāvdaļas kvalifikācijas atzīme, drīkst veikt *NDT* ražojumiem un sastāvdaļām, kuru tehnisko apkopi tā jau nodrošina, ievērojot organizācijas rokasgrāmatā noteikto *NDT* procedūru, bez nepieciešamības iegūt *NDT* kvalifikācijas atzīmi.

[DALĪBVALSTS (*)]
Eiropas Savienības dalībvalsts (**)

CAO.UAS SERTIFIKĀTS

Atsauce: [DALĪBVALSTS KODS (*)].CAO.UAS.[XXXX]

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2024/1109, un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2024/1107 un ja ir ievērotitālāk izklāstītie nosacījumi, [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE (*)] ar šo apliecina, ka:

[APSTIPRINĀTĀS ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS UN ADRESE]

ir CAO.UAS daļā noteikta organizācija saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikumu (CAO.UAS daļu).

NOSACĪJUMI

a) Šis apstiprinājums attiecas tikai uz to, kas norādīts pievienotajos apstiprinājuma noteikumos un Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikumā (CAO.UAS daļā) minētās organizācijas rokasgrāmatas sadaļā “Darba joma”.
b) Šis apstiprinājums prasa atbilstību organizācijas rokasgrāmatā norādītajām procedūrām.
c) Šis apstiprinājums ir spēkā, kamēr CAO.UAS daļā noteiktā organizācija nodrošina atbilstību Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikumā (CAO.UAS daļā) noteiktajām prasībām.
d) Ja apstiprinātā CAO.UAS daļā noteiktā organizācija slēdz apakšuzņēmuma līgumus par pakalpojumu sniegšanu ar vienu vai vairākām organizācijām, šis apstiprinājums paliek spēkā ar nosacījumu, ka šāda(-as) organizācija(-as) izpilda piemērojamās līgumsaistības.
e) Ievērojot minētos nosacījumus, šis apstiprinājums ir spēkā neierobežotu laiku, ja vien tas nav iepriekš atdots, aizstāts, apturēts vai atsaukts.

Apstiprinājuma sertifikāta sākotnējās izdošanas datums: .....
Šīs apstiprinājuma sertifikāta pārskatīšanas datums: .....
Pārskatīšanas Nr. .....
Paraksts: .....

Kompetentās iestādes vārdā: [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE (*)]

(*) Vai “*EASA*”, ja *EASA* ir kompetentā iestāde.
(**) Svītrot tādu valstu gadījumā, kuras nav ES dalībvalstis, vai *EASA* gadījumā.
EASA 3-CAO.UAS veidlapa, 1. izdevums

CAO.UAS DAĻĀ NOTEIKTAS ORGANIZĀCIJAS APSTIPRINĀJUMA NOTEIKUMI

Atsauce: [DALĪBVALSTS KODS (*)].CAO.UAS.XXXX

Organizācija: [APSTIPRINĀTĀS ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS UN ADRESE]

KLASE	**KVALIFIKĀCIJAS ATZĪME**	**TIESĪBAS** (***)
UAS (**)	*UAS* (**)	☐ *UA* tehniskā apkope ☐ *CMU* tehniskā apkope ☐ *CMU* uzstādīšana ☐ Lidojumderīguma uzturēšanas vadība ☐ Lidojumderīguma pārbaude ☐ Lidošanas atļauja
SASTĀVDAĻAS (**)	Pilnīgi nokomplektēts dzinējs (**)	☐ Tehniskā apkope
	Sastāvdaļas, kas nav pilnīgi nokomplektēti dzinēji (**)	
SPECIALIZĒTIE PAKALPOJUMI (**)	Nesagraujoša testēšana (*NDT*) (**)	☐ NDT

To apakšuzņēmēju organizāciju saraksts, kuras veic lidojumderīguma uzturēšanas uzdevumus

Šie apstiprinājuma noteikumi attiecas tikai uz *UAS*, *UAS* sastāvdaļām un darbībām, kas norādītas organizācijas rokasgrāmatas sadaļā "Darba joma".

Organizācijas rokasgrāmatas atsauce: .....

Organizācijas rokasgrāmatas sākotnējās izdošanas datums: .....

Pēdējās apstiprinātās pārskatīšanas datums: ..... Pārskatīšanas Nr .....

Paraksts: .....

Kompetentās iestādes vārdā: [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE (*)]

(*) Vai "*EASA*", ja *EASA* ir kompetentā iestāde.

(**) Svītrot pēc vajadzības, ja organizācija nav apstiprināta.

(***) Atzīmēt atbilstošo.

EASA 3-CAO.UAS veidlapa, 1. izdevums